

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI OSIKI

na lata 2017–2027

Orzysz, lipiec 2017

Spis treści

Wstęp	s.2
1. Charakterystyka sołectwa Osiki	s.4
1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze	s.6
1.2 Zabytki	s.6
2. Analiza zasobów	s.8
3. Diagnoza możliwości rozwoju sołectwa Osiki	s.11
3.1 Analiza SWOT	s.11
4. Planowane kierunki rozwoju	s.13
4.1 Wizja rozwoju wsi	s.13
4.2 Cele strategiczne i działania	s.14
4.3 Szacunkowy koszt i harmonogram planowanych przedsięwzięć	s.15
5. System wdrażania i monitoringu	s.18
6. Public Relations Planu Odnowy Miejscowości Osiki	s.19
Podsumowanie	s.20

Wstęp

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny z Strategią Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Osiki wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025, Strategię Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Strategię Rozwoju Kraju oraz Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014 –2020.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Plan Odnowy Miejscowości Osiki jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku uczestniczyli aktywnie mieszkańcy Osików. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2017 –2027. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

Sporządzenie planu rozwoju wsi to nie lada wyzwanie. Warto to wyzwanie podjąć, by rozważyć różnorodne inicjatywy mieszkańców i dobrze wykorzystać fundusz sołecki. Zgłoszona inicjatywa powinna odnosić się do konkretnej potrzeby. Ważne jest też uzasadnienie, w jaki sposób realizacja zadania poprawi warunki życia mieszkańców lub przyczyni się do rozwoju wsi i gminy.

Plan ma na celu:

- usystematyzowanie informacji o tym, co mamy i czego nie mamy (diagnoza i potrzeby),
- ułatwienie pozyskiwania funduszy na rozwój wsi,
- rozważenie, co leży w możliwościach sołectwa, a co wymaga pomocy z zewnątrz,
- wprowadzenie porządku w postrzeganiu wsi i planowanych działaniach oraz kształtowaniu wizerunku i wytyczaniu celów,
- dopasowanie rocznych inicjatyw do wieloletnich zamierzeń,
- podporządkowanie rocznych inicjatyw finansowanych z funduszu sołeckiego długofalowym celom rozwoju wsi.

1. Charakterystyka sołectwa Osiki

Osiki (niem. Schönwiese) wieś w Polsce położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie piskim, w gminie Orzysz, około 26 km na północny-zachód od Orzysza, 3 km od drogi krajowej nr 16. W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa suwalskiego.

Aktualnie wieś jest siedzibą sołectwa. Jest jednym z 27 sołectw położonych na terenie Gminy Orzysz. Obecnie funkcję sołtysa sprawuje Marianna Kołodziejczyk.

Rys.1

Rys.2

W 2016 roku Sołectwo Osiki liczyło 24 mieszkańców zameldowanych na stałe.

Zestawienie informacyjne o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców, stan bazy na dzień 31 grudnia 2016r., zameldowanie stałe

L.p.	Wiek	Kobiety	Mężczyźni
1	0-6	1	1
2	7-15	0	6
3	16-19	2	0
4	20-60	9	0
5	20-65	0	11
6	Pow. 60	2	0
7	Pow. 65	0	2
Razem		14	20

Źródło UM w Orzyszu

1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze

Wieś położona jest w południowo-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, na pograniczu, **Krainy Wielkich Jezior Mazurskich i Pojezierza Ełckiego**, około 26 km na północny-zachód od Orzysza, 3 km od drogi krajowej nr 16. W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa suwalskiego.

Osiki położone są na pograniczy trzech gmin: Orzysz, Mikołajki i Miłki. Graniczą z miejscowościami Dąbrówka, Górkło i Borki. W latach 1975-1998 miejscowości należały administracyjnie do województwa suwalskiego.

Krajobraz wsi, ukształtowany w głównej mierze przez zlodowacenie bałtyckie, jest bardzo urozmaicony, o przewadze terenów pagórkowatych. Walory przyrodniczo-krajobrazowe są jednym z najważniejszych atutów miejscowości.

1.2 Zabytki

Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej – nr rej.: 818 z 27.06.1991.

Na dużym, betonowym krzyżu napis: *Gefechte bei Dombrowken • Februar 1915*. Według zachowanych inskrypcji, na cmentarzu pochowani są: *Ldstm. Arnold Prähler* z 4. *Komp. Ldst. Inf. Batl. Darmstadt XVIII / 13* †22.11.1914, *Ldstm. Johannes Regg* z 3. *Komp. 71st. Inf. Batl. Darmstadt XVIII / 13* †26.11.1914, a także 6. nieznanych żołnierzy armii niemieckiej, oraz *Utffz. Kasimir Antonwitsch Bielski* z 28. *Sib. Inf. Regt.* †1914 i 15 nieznanych żołnierzy armii rosyjskiej. Cmentarz wojenny z I wojny światowej wpisany do rejestru zabytków pod nr A-3169 z dn. 27.06.1991 Cmentarz położony jest na gruntach wsi Osiki, ok. 100 m od drogi gruntowej Borki – Dąbrówka, po jej wschodniej stronie, wśród sosnowego lasu, w pobliżu skrzyżowania z drogą do Osików.

Dwór zbudowany najprawdopodobniej w latach 1915-1925 z murowanej cegły. Obecnie trzy otwory okienne są zamurowane i zniszczona została balustrada balkonu.

2. Analiza zasobów

Poniższa analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych Sołectwa Osiki, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu, jakim wieś dysponuje
Środowisko przyrodnicze, położenie	
Walory krajobrazu	Teren sołectwa położony jest wśród łąk w pagórkowatym krajobrazie. Cechuje się dużymi walorami turystyczno-przyrodniczymi. Istnieją tu doskonałe warunki do wypoczynku, zwłaszcza letniego. Dzięki niskiemu uprzemysłowieniu przyroda zachowała tu swoje nieskażone bogactwo. Krajobraz młodoglacjalny, który został ukształtowany w neogenie. Największy wpływ na obecną rzeźbę terenu miała ostatnia faza zlodowacenia bałtyckiego, która zakończyła się ok. 10 tys. lat temu. Cofający się lądolód usypywał położone równoleżnikowo ciągi wzgórz morenowych, zbudowane z glin, żwirów i głazów. Większość głazów wykorzystano do budowy dróg i domów)
Walory klimatu	Gmina Orzysz położona jest w obszarze „mazurskiej” dzielnicy klimatycznej, która otrzymuje mniej energii słonecznej w warstwie przyziemnej, w związku z tym charakteryzuje się stosunkowo długimi i mroźnymi zimami oraz krótkim okresem wegetacyjnym (180-190 dni). Charakterystyczne dla tej dzielnicy jest również duże zróżnicowanie regionalne związane z wysokością n.p.m. oraz skupienie powierzchni wodnych i leśnych. Roczna suma opadów waha się od 550 mm do 700 mm.

	<p>Do częstych zjawisk należą tutaj zbyt suche i zbyt wilgotne lata. Średnie wartości temperatury powietrza wahają się od - 2,5°C do - 4,5°C w styczniu do 16,5°C - 17°C w lipcu. Średnia roczna temperatura wynosi 6°C - 7°C. Amplituda roczna temperatury osiąga wartość 21,5°C. Zima trwa 110 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 70-80 dni w roku.</p>
Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	<p>Pola uprawne z ugorami pokrytymi bylinami, zaroślami śródpolnymi i zadrzewieniami. Występują tu m.in. dzwonek skupiony, chaber driakiewnik, szparag lekarski i lucerna sierpowata. Spotkać tu można gąsiorki, trznadłe, dudki, czajki i żurawie.</p>
Wody powierzchniowe	<p>Na terenie sołectwa nie znajduje się żaden większy zbiornik wodny</p>
Wody podziemne	<p>Na terenie gminy Orzysz występuje zbiornik wody podziemnej, który charakteryzuje się brakiem izolacji od powierzchni warstwami słabo przepuszczalnymi. Na terenie gminy Orzysz nie przewiduje się pozyskiwania wód mineralnych. Osobną kwestią są wody geotermalne (mogące stanowić alternatywne źródło energii), lecz obecnie ich zasoby i możliwość wykorzystania są słabo rozpoznane. Od 1991 r. prowadzony jest monitoring jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej. Uzupełnieniem sieci krajowej jest monitoring regionalny.</p>
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	<p>Teren gminy Orzysz nie należy do regionów zasobnych w złoża surowców mineralnych. Udokumentowane złoża kopalin oraz objęte obszarem górniczym i koncesją zezwalającą na eksploatację występują w okolicach miejscowości Chmielewo (kreda jeziorna).</p>
Drogi, dostępność	<p>Wieś leży z dala od DK 16.</p>

komunikacyjna	
Sąsiedztwo	W najbliższej okolicy znajdują się miejscowości: Dąbrówka, Zastrużne, Drozdowo, Górkło, Grabówek.
Środowisko kulturowe	
Walory architektury wiejskiej, zabytki	Dwór zbudowany najprawdopodobniej w latach 1915-1925. Otwory okienne i stolarka częściowo zmienione, część otworów okiennych zamurowana. Zniszczona balustrada balkonu. Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej
Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	Miejscowość jest położona w układzie kolonijnym
Specyficzne nazwy, ciekawa nazwa miejscowości	Niem.Schönwiese, Dąbrówka Mała
Inne;	

3. Diagnoza możliwości rozwoju sołectwa Osiki

Trzeba odpowiedzieć na pytanie: co należy zrobić w miejscowości?

3.1. Analiza SWOT

W procesie opracowywania Planu Odnowy Miejscowości niezbędne jest dokonanie tzw. Analizy SWOT. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

*S (Strengths) –mocne strony: atuty rozwoju sołectwa:

- liczne młode pokolenie (29,4%)
- tradycyjna mazurska architektura,
- tradycyjne gospodarstwa wiejskie,
- pozytywnie nastawieni mieszkańcy.

*W (Weaknesses) –słabe strony: czynniki ograniczające rozwój sołectwa:

- brak miejsca spotkań i integracji mieszkańców,
- mały teren boiska wiejskiego,
- słabe oświetlenie wioski,
- mała aktywność mieszkańców,
- brak Koła Gospodyń Wiejskich,
- słaba dostępność komunikacyjna,
- brak sieci wodno-kanalizacyjnej,

*O (Opportunities) –szanse: możliwości rozwoju sołectwa wynikające z otoczenia:

- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych,
- aktywizacja seniorów,
- rozwój własny mieszkańców- kursy, szkolenia,
- pomoc w edukacji,
- wyjazdy integracyjne,
- poprawa dostępności komunikacyjnej.

*T (Threats) –zagrożenia: czynniki niesprzyjające, wynikające z otoczenia:

- opuszczanie wsi przez młodych ludzi,
- brak perspektyw na rozwój gospodarstw,

- mała aktywność społeczna.

Jak można zauważyć największymi problemami dotykającymi miejscowość jest mała aktywność mieszkańców. Jako główny czynnik takiego stanu rzeczy wskazywany jest brak miejsca, gdzie toczyłoby się centralne życie Osik, gdzie wszyscy mogliby się integrować. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych podczas spotkania wiejskiego (konsultacji społecznych) budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i utworzenie miejsca spotkań integracyjnych umożliwiłyby rozwiązanie większości problemów nękających mieszkańców; zwiększyłyby aktywizację, zmotywowałyby mieszkańców do działania, pozwoliłyby na poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne.

Pomimo niedogodności związanych z brakiem miejsca integracji, mieszkańcy w okresie letnim starają się aktywnie i wspólnie spędzać czas podczas festynów organizowanych w sołectwie. Pokazuje to jak bardzo chcą oni integrować się i spędzać wspólnie ze sobą czas. Fakt ten wskazuje również na to, jak bardzo dorosłym mieszkańcom zależy na kreowaniu pozytywnego wizerunku wsi w oczach dzieci i młodzieży, ponieważ podczas konsultacji wskazywali oni, że ta grupa, na równi z seniorami, jest dla nich bardzo ważna. Pokazuje to zaangażowanie w przygotowanie imprez sołeckich.

4. Planowane kierunki rozwoju

4.1. Wizja rozwoju wsi

Osiki to niewielka wieś, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym. Interesują się rozwojem swojej miejscowości. Widzą szansę zwiększenia swoich możliwości poprawy bytu poprzez świadczenie usług, poszukiwanie pracy poza rolnictwem.

Budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i utworzenie miejsca spotkań integracyjnych zapewni lepsze kontakty między mieszkańcami wsi. Wyremontowanie i doposażenie istniejącego placu zabaw , remont drogi, zainstalowanie oświetlenia, wpłynie korzystnie na rozwój, zapewni odnowę wsi oraz zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. Montaż kolektorów słonecznych i budowa kanalizacji lub przydomowych oczyszczalni ścieków przyczyni się do ochrony środowiska oraz poprawi jakość życia ludzi.

Co jest ważne dla mieszkańców wsi Osiki?

Dla mieszkańców wsi Osiki najistotniejsze są:

1. Środowisko naturalne, które nas otacza, dbałość o naturę, czyli dbanie o czystość, estetykę naturalnych terenów i nowe nasadzenia.
2. Troska o dzieci, wyrażająca się zagospodarowaniem terenu na plac zabaw, organizowaniem zabaw i zajęć rozwijających różne umiejętności.
3. Szacunek, który rozumiemy, jako troskę o wszystkich mieszkańców, a szczególnie o osoby starsze i będące w potrzebie.
4. Tradycja przejawiająca się w wyplataniu wieńców dożynkowych i pielęgnowaniu obyczajów.
5. Porozumienie, które oznacza umiejętność dochodzenia do kompromisu i zgody.
6. Gospodarność i zaradność, oznaczające troskę o ekonomiczny byt oraz dobre wykorzystanie tego, co mamy i dbałość o wieś.
7. Organizowanie form wspólnego spędzania czasu i rozwijania zainteresowań.
8. Pomaganie osobom starszym w codziennym życiu.

4.2. Cele strategiczne i działania

Mając na uwadze mocne i słabe strony miejscowości Osiki oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące **cele strategiczne**, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla wsi wizji:

1. Dobrze rozwinięta infrastruktura.
2. Mieszkańcy są pracowici i gospodarni.
3. Ładne, zadbane i bezpieczne Osiki.
4. Mieszkańcy żyją w zgodzie i z kulturą.
5. Osoby starsze otoczone troską.

Działania na rzecz rozwoju wsi i zabezpieczenia potrzeb jej mieszkańców obejmą między innymi:

- budowę oświetlenia ulicznego,
- organizowanie warsztatów rozwijających świadomość ekologiczną,
- budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw sołectwa i boiska,
- rozbudowę placu zabaw, boiska sportowego,
- budowa miejsca spotkań mieszkańców,
- mobilizację mieszkańców wsi do podejmowania wspólnych przedsięwzięć,
- ożywienie wiejskich tradycji,
- przeciwdziałanie uciekaniu mieszkańców wsi do miasta,
- remont i modernizację dróg,
- infrastruktura- kanalizacja i wodociąg,
- stworzenie bezpiecznego wyjazdu z drogi prowadzącej do miejscowości,
- zapewnienie dodatkowego przystanku dzieciom dojeżdżającym do szkoły.

Określone cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców. Wpływają również na promocję produktu regionalnego, turystyki wiejskiej.

Oczekiwane efekty działań:

- dzieci i dorośli spotykają się i integrują wykorzystując budynek gospodarczy służącym do obsługi placu zabaw i boiska,
- mieszkańcy i przyjezdni uczestniczą w zajęciach rozwijających zainteresowania i wzmacniających więzi,

- mieszkańcy i przyjezdni bezpiecznie poruszają się po drogach i ulicach,
- wieś jest czysta i zadbane,
- mieszkańcy i przyjezdni wykorzystują naturalne zasoby dla rekreacji.

4.3. Szacunkowy koszt i harmonogram planowanych przedsięwzięć

Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Osiki będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020, a także w latach następnych w ramach ogłoszonych programów:
- środki własne Gminy
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Problemy	Działania/Koszt	Okres realizacji	Spodziewane efekty
Niedostatecznie oświetlona droga	Zainstalowanie oświetlenia 5 000zł	2017-2020	Droga będzie oświetlona, a dzięki temu poprawi się widoczność i bezpieczeństwo użytkowników.
Brak utwardzonej, asfaltowej drogi – poruszanie się po drodze w okresie deszczowym jest utrudnione, rozjeżdżona,	I etap- Zgromadzenie dokumentacji technicznej II etap wykonanie drogi utwardzonej 500 000zł	2017-2019 2019-2023	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa warunków komunikacji, poruszania się pomiędzy gospodarstwami rozmieszczonymi w układzie kolonijnym
Brak miejsca spotkań mieszkańców	Budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw i boiska, który będzie służyć mieszkańcom. 140 000zł	2017-2018	Dzięki budowie budynku gospodarczego mieszkańcy poczują się bardziej, zintegrowani, będzie też można prowadzić więcej spotkań.
Brak przystanku na początku wsi- zbyt duża odległość do drugiego przystanku- ok 3 km, osoby oczekujące na autobus (głównie dzieci) są narażone na wiatr, deszcz i śnieg	Zamontowanie wiaty przystankowej na początku wsi 4 000zł	2017-2020	Mieszkańcy i turyści będą mieli dogodne warunki do oczekiwania na transport.
Coraz mniejszy kontakt między mieszkańcami	Organizowanie dyskusji, rozmów na różne tematy, warsztatów i szkoleń,	2017-2025	Powrót do dawnego "porządku", przywrócenie zasad

	spotkań integracyjnych. Zorganizowanie rajdu dla wszystkich pokoleń lub wspólnego spotkania przy muzyce. 5 000zł		sąsiedzkiej pomocy, wspólne kultywowanie tradycji, zawiązywanie kół zainteresowań.
Mała aktywność mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednie zaproszenie mieszkańców na spotkania • nagradzanie mieszkańców za aktywność i osiągnięcia • organizowanie spotkań integracyjnych, • organizowanie spotkań, służących przedstawieniu i wysłuchaniu wszystkich pomysłów. 5 000zł	2017-2025	Większa aktywność mieszkańców. Animacja lokalnej aktywności, by mieszkańcy poczuli się ważni.
Niewystarczające zainteresowanie spotkaniami wiejskimi, brak odpowiedniego zaplecza do właściwej i komfortowej realizacji spotkań wiejskich	Wyposażenie sali zebrania wiejskiego: <ul style="list-style-type: none"> • tablica do pisania Flip chart, • komputer, rzutnik i ekran, • mikrofon i nagłośnienie, • dzwonek dla prowadzącego do sygnalizowania końca czasu wypowiedzi. 6 000zł	2017-2020	Sprawne i komfortowe przeprowadzanie spotkań wiejskich, zwiększenie zainteresowania spotkaniami wiejskimi, a przez to- sprawami Sołectwa

Budowa budynku gospodarczego służącego do obsługi placu zabaw i boiska w znacznym stopniu wpłynie na podniesienie poziomu życia mieszkańców sołectwa. Większość działań, planowanych przez mieszkańców opiera się na posiadaniu odpowiedniego zaplecza. Budynek gospodarczy składający się z Sali głównej, pomieszczenia gospodarczego i łazienki, wykorzystywany będzie do wykonywania prac warsztatowych, oraz do przechowywania materiałów, narzędzi i sprzętu.

Zagospodarowany teren wokół budynku podniesie atrakcyjność i funkcjonalność tego miejsca. Utwardzony plac ułatwi parkowanie samochodów i zachęci mieszkańców do udziału w spotkaniach i imprezach kulturalnych organizowanych w Sołectwie. Wzmocni również integrację społeczeństwa z ludźmi starszymi, nie w pełni sprawnymi, którzy będą mieli ułatwiony dojazd i dojście do miejsca spotkań i możliwość skorzystania z istniejącego podjazdu. Zadbany trawnik z krzewami i klombami będzie atrakcyjnym miejscem na spotkania w okresie letnim szczególnie dla dzieci i młodzieży. Nowy budynek wraz z uporządkowanym

pięknym otoczeniem będzie też wizytówką naszej wsi. Mieszkańcy będą chętnie spotykać się w tak atrakcyjnym miejscu.

Niektóre spotkania wymagają przygotowania poczęstunku. Dobre zaplecze kuchenne umożliwi przygotowanie takiego posiłku, a koszty spotkań będą niższe. Jednocześnie spotkania mogą być dłuższe. Mieszkańcy zadeklarowali, iż odpowiednie zaplecze zachęci do utworzenia Koła Gospodyń Wiejskich w Osikach. Uczestnicy będą mogli brać udział w różnego rodzaju imprezach promocyjnych, ludowych, i innych. Panie z Koła mogłyby prowadzić warsztaty kulinarne lub zapraszać osoby do prowadzenia takich warsztatów. Miałoby to na celu propagowanie tradycyjnej mazurskiej kuchni, integrację społeczności wiejskiej w różnym wieku (przez organizację np. tradycyjnej mazurskiej wigilii wiejskiej).

Wiata przystankowa wpłynie na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, oraz na komfort podróżowania. Nowy przystanek autobusowy będzie mieć również wpływ na estetyczny wygląd wsi.

Wymienione działania na integrację mieszkańców Sołectwa Osiki. Zwiększenie aktywności mieszkańców i polepszenie ich kontaktów będą miały wpływ na poprawę jakości życia społeczności wiejskiej. Wzrośnie poczucie bezpieczeństwa współmieszkańców. Ludzie nie będą czuli się sami, mając świadomość, że mogą liczyć na pomoc sąsiedzką. Częstsze kontakty szczególnie z osobami starszymi służyć będą również rozwojowi wewnętrznemu mieszkańców. Ludzie starsi lub samotni nie zawsze radzą w życiu. Zauważenie ich potrzeb jest przejawem szacunku do tych osób. Zorganizowanie sąsiedzkiej pomocy w dowożeniu seniorów do lekarza czy urzędu z pewnością ułatwi im załatwienie wielu spraw. Poczują się dowartościowani w zamian podzielą się swoją wiedzą i życiowym doświadczeniem z młodszymi mieszkańcami.

5. System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Osiki rozpocznie się poprzez uchwalenie go na Zebraniu Wiejskim a następnie na wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Orzyszu. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Gminy Orzysz.

Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Osików. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Orzyszu zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

6. Public Relations Planu Odnowy Miejscowości Osiki

Zadaniem Public Relations jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Wsi Osiki opierać się będzie o trzy główne formy komunikacji:

- Internet-
- Prasa lokalna i centralna-
- Promocja i reklama bezpośrednia-

Przewiduje się również stworzenie „polityki Informacyjnej sołectwa-

„Polityka informacyjna” sołectwa obejmuje cały rok i składa się z kilku rodzajów informacji przekazywanych poprzez stronę internetową:

- informacja o funduszu sołeckim (istota funduszu, zasady, terminy itp.),
- powiadomienie o spotkaniach (10 – 12 spotkań w roku),
- powiadomienie o zebraniach wiejskich (marzec, maj, wrzesień),
- przedstawienie programu spotkania i programu zebrania wiejskiego,
- rozpowszechnienie protokołów (relacji) ze spotkań i zebrania wiejskiego (także dla tych mieszkańców, którzy z różnych przyczyn nie uczestniczyli w spotkaniu bądź zebraniu wiejskim),
- zapraszanie do dyskusji.

„Polityka informacyjna” sołectwa uwzględnia także:

- powiadamianie o działaniach podejmowanych w sołectwie,
- powiadamianie o zebraniach poprzez SMS,
- powiadamianie o zebraniach poprzez facebook,
- zamieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń bądź w gablocie ogłoszeniowej,
- wydrukowanie 50-100 ulotek o proponowanych inicjatywach (format A5, dwustronny druk) i dostarczenie do domów oraz udostępnienie w świetlicy. Ulotki są opracowane w czterech wersjach i pojawiają się cztery razy w roku.

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Orzysz przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istota tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Wsi Osiki są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Orzysz 2017-2027, Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014-2020.